

Eva Erbenius. Foto: Maja Borg

”Jag är ett stort Linde-fan och spelar gärna i Lindesberg”

Publicerad: 17 september 2015

Författare: Hans Andersson

Hon hade tänkt sig att bli lärare - som föräldrarna och tidigare släktingar. Men efter en termin och två veckor på Lärarhögskolan i Linköping, så hoppade hon av. Möt Eva Erbenius: Lindeskole-eleven som blev tonsättare. - Jag förstod att det här var inget för mig, när jag för tredje gången fick lära mig hur man använder "a" och "an" i engelskan, säger Eva Erbenius.

R1:3 hette klassen hon började i på Lindeskolan hösten 1965 – ett år tidigare, för hon ”ville inte ha barnvakt”. Hon tillhörde de sista riktiga studenterna, när hon gick ut tre år senare 1968. Ett märkesår med studentuppror och kårhus-ockupation, något som hon inte märkte ett dugg av i Lindesberg. Men avhoppet från mellanstadieläro-utbildningen var uppror nog i en familj där pappa var lärare liksom hans pappa före honom, pappa sjöng i kyrkan och mamma var kyrkvärd hemma i kyrkan i Spannarboda.

- Mamma var så arg och trodde jag skulle bli en misslyckad soffliggare, säger Eva Erbenius.

Hon minns vad hon tyckte, när hon flyttade från skolorna i Finnåker och Pilkrog till den nya Lindeskolan 1965. Det var modern med ny arkitektur, fin och vacker med sina tegelväggar. Lindeskolan hade satsat på bra lärare, högt utbildade adjunkter. Lika roligt var det inte att ibland behöva gå ut i kylan under rasterna.

Hon gick det som då kallades reallinjen - idag närmast NA-programmet. Något som kanske satte spår i hennes yrkesval. Efter en termin med sociologi i Göteborg ("den gjorde mig rätt vilsen") så pluggade hon statistik, företagsekonomi och ADB i Örebro och Stockholm.

- Det här var en väg jag valde och musiken hängde med vid sidan om, säger Eva Erbenius.

Någon soffliggare blev hon inte. Tio år som programmerare på det som då hette Kommun-Data - under en tid när vare sig persondatorer eller internet fanns och programspråken var Basic och Cobol. Det var ett slitigt jobb och hon gick över till att "prata om programmering" - blev utbildare på SIPU - Statens institut för personalutbildning.

Men det blev mer och mer musik. Hon gick med i gruppen Röda Söder i Stockholm, när det var fester stod hon för musiken - gitarr och piano och hon hade flyttat det gamla farfars-pianot från Lindesberg till Stockholm. Det blev harmonilära och annan musikutbildning, hon arrangerade musik för och spelade altsaxofon i små jazzgrupper.

- På Falun Folkmusikfestival träffade jag en grupp musiker och vi bildade en grupp som spelade klezmermusik (judisk musik från Öst- och centraleuropa) som vi kallade Karlssons Klezmer, som anspelade på en reklam för klister "Alla använder Karlssons Klister utom jag - för jag är en åsna", berättar Eva Erbenius.

Hon taggade upp saxspelandet till en barytonsaxofon, hade en egen grupp, gjorde egna arrangemang och för tolv år sedan gick hon tonsättarutbildning. Idag är hon medlem i Föreningen Svenska Tonsättare - som har medlemmar som skapar allt från klassisk till folkmusik. "Ljudkompositioner, ljudinstallationer, performance, utställningar..." är väl några etiketter man kan klistra på hennes verk. På 60-talet hade EMS - Elektronmusikstudion i Stockholm bildats, där musikerna jobbade med datorer, och där är Eva Erbenius en av de verksamma tonsättarna. I 30 år har hon frilansat genom den egna firman Erbenius Media, där hon mest sysslat med utbildning. Numera gör hon hemsidor på beställning.

- Man tjänar inte så mycket pengar, men det har kanske gjort mig mindre stressad, säger Eva Erbenius.

När avantgard-tonsättaren John Cage uppmärksammades på Moderna Museet 2012, 100 år efter sin födelse, då medverkade Eva Erbenius. Deltagarna spelade på radioapparater. John Cage är kanske mest känd för verket "4,33" - vilket alltså består av drygt fyra och en halv minuts tystnad. Det är inga lättköpta musikumgängen Eva Erbenius har, men hon tittar på Idol i TV4 och undrar hur det ska gå för Martin Almgren - hon gick i skolan med hans pappa.

- Jag gillar att prata till mina kompositioner, som "Tvättmaskinen", där jag pratar om den i tvättstugan eller när jag dagen efter Ingemar Bergmans död samplade en grej om honom - där jag frågade om hans djupa tankar och klippte in Bergmans svar från en tidigare intervju med svar som "Jag har inga djupa tankar...." Alla skrattade åt resultatet, berättar Eva Erbenius.

I somras arrangerade föreningen VEMS en utomhuskonsert på Kullen nära Lindessjön Foto: Ida Lindkvist.

Hon är ofta med i olika arrangemang i Lindesberg och känner sig som en del i det "kulturella nätverket" här. Senast var det i årets upplaga av Vinterspår, när hon och Rainer Hickisch som två konstnärer möttes i en ljud- och videoinstallation. Och i somras ordnade hon konsert hemma på Kullen vid Dalskogen. Tolv elektronmusiker deltog från VEMS (= Vi som arbetar på Elektronmusik-studion EMS i Stockholm) . Hon känner flera av lärarna på Kulturskolan Garnalia och är imponerad över vad kulturskolan gör.

Eva Erbenius är tonsättare och elektronmusiker, som gärna spelar i Lindesberg. Foto: Maja Borg

- Jag är ett stort Linde-fan. Jag känner mitt ursprung starkt, när jag är där och har mycket vänner från förr och nya vänner som jag har fått genom vänner och föreningar. Jag kan fortfarande gå ner till Sa Vreten och få en kaffe och bulle och prata bort en stund och åka ner till Elisabet i Spannarboda och prata om våra gamla klasskamrater.

Hon gjorde om Spannarboda lilla träkyrka till en "upplevelsekyrka" med bl a tyger från Indiska. Tillsammans med sonen och fotografen Theo Erbenius. Hon har också varit i Indien flera gånger - i det heliga Varanasi - senast för att samla ljud både från heliga platser vid floden Ganges - vattenljud men också bullrande marknadsljud. Det resulterade i verket "I Indialand - en ljudresa till Indiens heligaste stad".

- Jag minns särskilt föreställningen "Fira 1:a advent i Indialand" på föreningen Fylkingen på Söder i Stockholm. Eventet stod som ett tips i DN, så det blev kö utanför. Det var kandelabrar, massor av levande ljus och mattor och kuddar att ligga på. Vi hade tre föreställningar den dagen.

Hon spelar oftast på Fylkingen som är en ideell förening och scen för ny musik och intermedia, experimentell konst, performance, dans, film...

KVAST - Kvinnlig Anhopning av Svenska Tonsättare är en förening - för kvinnor och män - som tycker att kvinnliga tonsättare inte får den plats de förtjänar. Eva Erbenius är medlem:

- Det spelas för litet musik av kvinnliga tonsättare på de arton institutioner - konserthus och operahus - som staten och kommuner finansierar. Det kan man råda bot på genom att spela mer nutida musik där, säger Eva Erbenius och framhåller att det idag finns många framgångsrika kvinnliga tonsättare.

Lyssna på www.soundcloud.com/evaerbenius

Tidigare artiklar i serien

Del 1: [Pelle Fisk blev pilot och for till USA](#)

Del 2: [Marianne Åbyhammar blev hovrättsråd och konsumentombudsman](#)

Del 3: [Per Borin har dirigerat på de stora scenerna](#)

Del 4: [Möt deckarförfattaren Johan Theorin](#)

Del 5: [Gun-Britt W Bikfalvy har rösten - och hon har skrattet!](#)

<https://lindenytt.com/nyheter/jag-ar-ett-stort-linde-fan-och-spelar-garna-i-lindesberg/>